

KONTROLNÍ ŘÁD OBCE BRLOH

I. Obecná část

Finanční kontrola, vykonávaná podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o finanční kontrole) a prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., je součástí řízení, které zabezpečuje hospodaření s veřejnými prostředky. Kontrola je zaměřena především na hospodárnost, efektivnost a účelnost jejich použití.

1) Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly

Působnost a postavení obce v systému finanční kontroly vychází ze zákona o finanční kontrole. Podle tohoto zákona obec je:

Orgánem veřejné správy

Současně je účetní jednotkou podle § 1, odst. 2 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o účetnictví).

Kontrolovanou osobou

Hospodaří s veřejnými prostředky a je financována z veřejné finanční podpory.

Kontrolním orgánem

Podle zákona o finanční kontrole je obec povinna vykonávat vnitřní finanční kontrolu v rámci svých řídicích a kontrolních pravomocí a veřejnosprávní kontrolu žadatelů nebo příjemců veřejné finanční podpory, kterou jim poskytuje.

2) Vymezení pojmů

Veřejné prostředky

jsou veřejné finance, věci, majetková práva jiné hodnoty.

Veřejná finanční podpora

jsou dotace, příspěvky, návratné finanční výpomoci a další prostředky nebo záruky poskytnuté ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu ÚSC nebo z rozpočtu státních fondů.

Příjemci veřejné podpory

je obec jako příjemce dotací a přechodných výpomocí ze státního rozpočtu nebo z kraje, jí zřizovaná organizační složka, financovaná obcí, příspěvková organizace jako příjemce neinvestičních a investičních příspěvků na činnost od obce, občanská sdružení, neziskové organizace a další subjekty, kterým obec poskytla veřejnou finanční podporu.

II. Vnitřní kontrolní systém

Starosta obce je v rámci své odpovědnosti povinen zavést a udržovat vnitřní kontrolní systém obce, který

a) vytváří podmínky pro hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy

- b) je způsobilý včas zjišťovat, vyhodnocovat a minimalizovat provozní, finanční, právní a jiná rizika vznikající v souvislosti s činností obce a jí zřizovaných organizačních složek a příspěvkových organizací financovaných z veřejných prostředků
- c) zahrnuje postupy pro včasné předávání informací o výskytu závažných nedostatků a o přijímaných a plněných opatření k nápravě

Za tím účelem:

- Organizačním řádem, vnitřními směrnicemi a pracovními náplněmi pracovníků stanoví rozsah odpovídajících pravomocí a odpovědností zaměstnanců obce, volených a jmenovaných orgánů obce při nakládání s veřejnými prostředky.
- Vydáním vnitřních předpisů k účetnictví, oběhu účetních dokladů, evidence a nakládání s majetkem zajistí oddělení pravomocí a odpovědnosti při přípravě, schvalování, provádění a kontrole finančních a hospodářských operací.
- Zajistí, aby o všech operacích a provedených kontrolách byl proveden průkazný záznam a vedena příslušná dokumentace.
- Zajistí hospodárné, efektivní a účelné využívání veřejných prostředků a přijme veškerá potřebná opatření k jejich ochraně.

Odpovědní zaměstnanci a pracovníci obce zodpovídají za zajištění a plnění úkolů na úseku kontrolní činnosti v souladu s platnými zákonnými předpisy a vnitřními směrnicemi obce a kontrolním řádem. Jsou povinni podávat starostovi a orgánům obce včasné a spolehlivé informace o závažných nedostatcích zjištěných v rámci kontrolní činnosti s návrhy na opatření k jejich odstranění.

Postavení a úloha finančního výboru

Finanční výbor je kromě kontrolních úkolů vyplývajících z § 119 zákona č.128/2000 Sb., o obcích, ve znění dalších předpisů (dále jen zákon o obcích), zároveň na základě usnesení zastupitelstva obce pověřen provádět následné vnitřní finanční kontroly a následné veřejnoprávní kontroly na místě.

Postavení a úloha kontrolního výboru

Kontrolní výbor je, kromě kontrolních úkolů vyplývajících z § 119 zákona o obcích, zároveň na základě usnesení zastupitelstva obce, specializovaným a funkčně nezávislým útvarům obce, který přezkoumává a vyhodnocuje účinnost vnitřního kontrolního systému obce.

III.

Řídící kontrola

v souvislosti s finančními a hospodářskými operacemi

Rozhodnutí o přípravě finanční nebo hospodářské výdajové operace, které provádí příkazce operace, musí předcházet předběžná kontrola z hlediska přípustnosti a rozpočtového krytí. Tato kontrola je prováděna ve fázi rozhodování o zahájení

důležitých investičních i neinvestičních záměrů obce, uzavírání hospodářských smluv a objednávek nebo tvorbě vnitřních předpisů a rozhodnutí, které ovlivňují výši výdajů obce.

Přípustnost operace znamená, že navrhovaná operace je v souladu s platnými zákony a dalšími právními předpisy usneseními orgánů obce a vnitřními směrnici obce a odpovídá kritériím hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Tuto kontrolu provádí příkazce operace, to je osoba odpovědná za schvalování finančních a hospodářských operací (starosta nebo místostarosta). Příkazce operace odpovídá za to, že budou plněny všechny zákonné procesní úkony a platné předpisy spojené s příslušnými finančními a hospodářskými operacemi obce při dodržení kritérií maximální hospodárnosti.

Kontrolu rozpočtového krytí finanční operace provádí pracovník určený jako správce rozpočtu. Správce rozpočtu potvrzuje, že předpokládaný výdaj připravované operace je nebo bude kryt finančními prostředky v rámci schváleného nebo upraveného rozpočtu, mimořádnou dotací, z vlastních výnosů hospodářské činnosti nebo z vlastních fondů. Souhlas správce rozpočtu musí být zajištěn u všech uzavíraných smluv, které mají dopad na finanční hospodaření obce (smlouvy s dodavateli, objednávky, kupní a prodejní smlouvy, nájemní smlouvy a jejich změny, smlouvy o poskytnutí dotací ze státního rozpočtu apod.). Bez zajištění rozpočtového krytí by neměl být závazek uzavírán.

Je – li známa předem výše závazku a podmínky plnění, jsou tyto výdaje realizovány v režimu individuálního příslibu. Tento režim jednoznačně určuje výši, složení výdajů i časový průběh plnění. Veškeré odchylky od tohoto plnění musí být řešeny změnou rozpočtu, závazných ukazatelů nebo smluv.

Individuálním příslibem musí být řešeny:

- výdaje s dotačními tituly (ze státního rozpočtu, státních fondů, národního fondu, krajského úřadu, účelové dary)
- mimořádné investiční nebo neinvestiční akce obce
- poskytnutí přechodných výpomocí nebo půjček
- další výdaje doporučené orgány obce a závěrů z případných vnitřních a vnějších kontrol – zvláště v případě finančních obtíží obce
- jednorázový výdaj s významnou hodnotou

Opakující se a běžné výdaje mohou být realizovány formou limitovaného příslibu na určité období – maximálně jednoho rozpočtového roku. Rozsah výdajů, které budou realizovány v režimu limitovaného příslibu, bude stanoven při rozpisu schváleného rozpočtu a doplňován při rozpočtových změnách.

U obou limitů může správce rozpočtu stanovit doplňující podmínky, které musí být při financování dodrženy.

Vlastní realizace finanční nebo hospodářské operace nastává z rozhodnutí příkazce operace po provedení předcházejících kontrol. Podobně jako prvotní rozhodnutí o provedení hospodářské nebo finanční operace je tato fáze rozhodující z hlediska kontroly hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti operace. Příkazce operace provádí kontrolu sám nebo může stanovit, kdo provádí dozor nad průběhem vlastní realizace finanční nebo hospodářské operace. Realizace končí vystavením příslušného dokladu o výši výdaje. Na základě vystaveného dokladu dochází k následné kontrole věcné a početní správnosti předkládaných údajů.

Kontrolu věcné a početní správnosti provádí pracovník odpovědný za dozor při realizaci finanční nebo hospodářské operace nebo jiný pověřený pracovník. Pracovník ověřuje, zda údaje na vystaveném dokladu odpovídají věcně provedené finanční nebo hospodářské operaci (objednávce, převzaté dodávce materiálu, majetku, prací a služeb a pod.). Ověřuje úplnost podkladů (dodací listy, rozpisy práce), zda konečná cena odpovídá smluvní ceně dle smlouvy, maximální ceně dle objednávky nebo případně ceně regulované.

Teprve, projde-li vystavený účetní doklad těmito kontrolami, schválí příkazce operace proplacení výdaje. Ještě před vlastní úhradou nebo zaúčtováním provede hlavní účetní formální kontrolu náležitostí účetních dokladů k příslušné operaci. Tato kontrola znamená komplexní prověření předložených dokladů, jejich náležitostí podle § 11 zákona č. 563/2001 Sb., o účetnictví, ověření provedení příslušných kontrol dle směrnice o finanční kontrole, oběhu účetních dokladů a zda jsou provedeny v souladu s dispozičním oprávněním.

Pro stanovení pracovníků odpovědných za jednotlivé fáze vnitřní předběžné kontroly platí dle § 26, zákona o finanční kontrole následující zásady:

- Nelze sloučit funkci příkazce operace s funkcí hlavního rozpočtáře a hlavního účetního
- Z důvodů malé pravděpodobnosti výskytu nepřiměřených rizik, je v obci sloučena funkce správce rozpočtu s hlavním účetním.

Zjistí-li osoba uvedená v dispozičním oprávnění jako správce rozpočtu nebo hlavní účetní, že finanční nebo hospodářská operace byla provedena bez předběžné řídicí kontroly a nesplňuje podmínky pro uskutečnění výdaje, informuje ihned vedoucího orgánu veřejné správy (starostu), který rozhodne zároveň jako příkazce operace společně se správcem rozpočtu o úhradě vzniklého závazku.

Při následné vnitřní kontrole kontrolní orgán obce prověřuje:

- a) zda byly dodrženy stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádání a vyúčtování schválených operací
- b) zda při změnách ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek dochází k přizpůsobení uskutečňovaných operací
- c) zda jsou prováděny včas a přesně zápisy o uskutečňovaných operacích v zavedených evidencích a automatizovaných informačních systémech a tyto údaje slouží pro včasné a správné zpracování stanovených finančních, účetních a jiných výkazů, hlášení a zpráv
- d) zda údaje v účetních výkazech, výsledek hospodaření a zdroje odpovídají finančním prostředkům na účtech, majetku včetně pohledávek a závazkům organizace
- e) zda je s majetkem nakládáno v souladu se zákonem o obcích, zda je řádně vedena věcná a účetní evidence majetku, zda je majetek zařazován a vyřazován dle platných předpisů a vnitřní směrnice obce

IV.

Veřejnosprávní kontrola

Obec provádí veřejnosprávní kontrolu u žadatelů a příjemců veřejné podpory z prostředků obce.

Předběžnou veřejnosprávní kontrolu před poskytnutím veřejných prostředků zajišťuje příkazce operace (starosta, místostarosta) na základě podkladů předaných žadatelem.

Provedením veřejnosprávní kontroly je pověřen kontrolní výbor.

Provádění veřejnosprávních kontrol na místě se řídí příslušnými ustanoveními zákona o finanční kontrole. Kontrolní postupy upravují § 22 – 27 prováděcí vyhlášky č. 416/ 2004 Sb., k zákonu o finanční kontrole.

V.

Interní audit

Interní audit je nezávislé a objektivní přezkoumání a vyhodnocování operací a vnitřního kontrolního systému obce a plní úkoly dle § 28 zákona o finanční kontrole.

Interní audit zahrnuje zejména:

- finanční audit – ověření údajů v účetnictví a finančních výkazech
- audit systémů – prověřuje a hodnotí fungování systémů – např. systém zajištění příjmů obce od vzniku pohledávky až po její vymožení, systém zajišťování investiční výstavby s účastí státního rozpočtu od projektu, přes výběrové řízení až po vlastní realizaci apod.
- audit výkonu – zkoumá hospodárnost, efektivnost a účelnost operací

Interní audit obce je v obci je nahrazen kontrolou zajišťovanou kontrolním a finančním výborem na základě pověření. Plán kontrol vychází mimo jiné ze zjištění z

přezkoumání hospodaření obce krajským úřadem (auditorem) a závěru dalších vnitřních a vnějších kontrol obce.

Platnost kontrolního řádu od 30. 12. 2011

Podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě ve znění pozdějších předpisů

.....
Miroslav Beneda
místostarosta

.....
Jiří Mašek
starosta obce